

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Heimdall. Dansk Nyaars-Gave for 1816

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Heimdall. Dansk Nyaars-Gave for 1816", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_269-intro-shoot-idm365.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Modtagelse og efterliv

Anmeldelsen

Heimdall fik en meget stilfærdig modtagelse. Den blev omtalt ganske kort i *Adrastea* 1. januar 1816 af tidsskriftets redaktør Christian Steen. Omtalen begynder med, at Steen tager Grundtvigs parti i striden mellem ham og Baggesen. Steen kritiserer Baggesen for hans grovheder, ved hvilken han blot opnår "en kort varende Gadecelebritet" (Steen 1816, s. 125). *Heimdall* betegnes som skøn med digte, der henriver enhver med fornemmelse for ægte poesi. Med en hentydning til det litterære maskespil, der indgik i Valhallalegen, ifører Steen sig selv den maske, han mener hindrer Baggesen i at forstå Grundtvig. Han afslutter sin omtale således:

Nu maae vi vel tage os i Agt for at sige noget godt om Digteren; det, som før var høj henrivende Poesie, bliver nu ikke andet, end Sværmerie. Sic transit gloria mundi [således forgår verdens herlighed] (Steen 1816, s. 126).

Baggesen

Heimdall blev anledning til sidste runde i striden mellem Baggesen og Grundtvig, den strid Baggesen gav navnet "Valhalla-Legen" (Baggesen 1816b, s. 128). Runden indledes med digtet "Til Heimdall", der udkom den 16. januar 1816 i *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*.

Den 26. december 1815, to dage før udgivelsen af *Heimdall*, havde Grundtvig med "Om Baggesen og om mig" sagt sit foreløbigt sidste ord i den strid, han havde haft med Baggesen siden november 1815. Digtet "Til Heimdall" brød den korte tavshed, der fulgte "Om Baggesen og om mig". Baggesen skrev "Til Heimdall" i begejstring over Grundtvigs nytårsgave. Det fremgår tydeligt af digtets første vers: "Beslægtede, som Lys og Varme der, / Hvor Straaler spille, / Er jeg og du i Mørkets Samfund [fællesskab] her, / Min Sangs Broerlille!" (Baggesen 1816a, sp. 63). Trods den forsonende optakt må Baggesen alligevel prikke til uenighederne fra slutningen af 1815. Striden ender ikke før Grundtvigs "Afbrudte Strøtanker ved Brevet til Vali-Magni" fra juni 1816.

Blicher

Digtet "Natten på Jellingehøj" (skrevet i 1817, men først udgivet i 1821) indeholder Steen Steensen Blichers skeptiske kommentarer til *Heimdall*. Blicher skildrer gennem 839 vers den jyske hede og folkene, der boede der. Han delte ikke Grundtvigs optimisme på Danmarks vegne:

Hvad hjælper det, en **Heimdal** hist og her
Vil raabe vældigt og formane kjerligt?
En Hoftrumpeter staaer ham altid nær,
Og skingrer højt sit: "Hurra! det gaaer herligt!"
Hvad hjælper det, at mangen vakker Skjald
Fortryllende i Danmarks Vinter synger? (1821, s. 160)

Uddrag fra "Et Blad af Jyllands Riimkrønike"

Der er der lavet adskillige uddrag af "Et Blad af Jyllands Rimkrønike", som har fået karakter af selvstændige digte eller sange. Steen Johansen har registreret 24 uddrag fra digtet i *Bibliografien*, hvoraf Grundtvig har foretaget de tre, bl.a. strofe 25, der udgør mottoet på alle fire bind af hans tidsskrift *Danne-Virke*. Bedst kendt er de første 10 strofer af "Et Blad af Jyllands Rimkrønike", som Grundtvig uddrog og gav titlen "Jyllands Priis" (*Viser og Sange for Danske Samfund 1842*). Ifølge Johansen har Grundtvig i "flere af de af ham uddragne partier foretaget enkelte, dog uvæsentlige ændringer", mens de øvrige udgivere "har

forsynet de udvalgte afsnit m. selvopfundne titler” (Johansen 1948, bd. 1, s. 112-114.).

I *Højskolebladet* fra 1917 findes et eksempel på, hvordan brudstykker af *Heimdall* kunne blive til selvstændige digte eller sange. Under henvisning til kvaliteten af de mange uddrag, der allerede er gjort af “Et Blad af Jyllands Rimkrønike” og de mange skatte gemt heri, foreslog Poul Lindholm at uddrage fire strofer til en egen sang. Der er tale om et uddrag med tilføjelser, som ikke er at finde i digtet. Første strofe af Lindholms forslag er sammensat af fire vers fra strofe 250, og vers et, tre og fire fra strofe 12. Anden strofe er strofe 11. Tredje strofe findes slet ikke hos Grundtvig, men er stykket sammen af udtryk hentet fra “Et Blad af Jyllands Rimkrønike”. Uddragets fjerde strofe er forlæggets strofe 255 (Lindholm 1917, sp. 1235 f.). Til slut opfordrer Lindholm “vore sangbogsudgivere” til at medtage det foreslåede uddrag (sp. 1236). Forslaget blev ikke genudgivet.